

III. Ulaştırma ve Lojistik Ulusal Kongresi

28-29 Kasım, 2019, Gaziantep

<http://www.ulk.ist/>

Lojistik Sektörü ve Rekabet Gücü

Özet

Zekeriya Yılmaz

Öğr. Gör.

Şırnak Üniversitesi

zekeriyayilmaz72@gmail.com

Son zamanlarda, lojistik hizmetlerinin rolü, küresel taleplere ve bunun sonucunda ortaya çıkan piyasa koşullarına göre kökten değişmiştir. Piyasaların daha karmaşık hal aldığı bir ortamda lojistik organizasyonları rakiplerine daha rekabetçi ve çevre dostu bir tedarik zinciri yönetimi için tasarlanmış ileri hizmetler de sunmuştur. Dünyanın küreselleşmesi ve erişebilirliğin artmasıyla birlikte günlük hayatımızda lojistik faaliyetleri önemli bir yer edinmiştir. Gün içinde tükettiğimiz birçok mal ve almış olduğumuz hizmetler tarafımıza ulaşırken arka planda lojistik süreçlerine tabi olmaktadır. Lojistikte servis alıcıları açısından hizmetin maliyetinden ziyade alınan hizmetin kalitesi ve güvenilirliği ön planda olmuştur. Mal ve hizmetin zamanında, istenilen yerde ve koşullarda eksiksiz teslim edilmesi önem taşımaktadır. Dolayısıyla, bir lojistik servis sağlayıcısının öncelikle lojistik kullanıcısının hangi ihtiyaçlarının karşılanması gerektiğini tespit etmesi gerekmektedir. Bunun için ise, lojistik faaliyetlerinin çözümü ve taşımacılık şekillerinin kullanımında optimum fiyatlandırma yoluna gidilmesi gerekmektedir. Bu çalışmalarda yapılacak optimum fiyatlandırma sonucunda hizmette rekabetçi avantaj elde edilmektedir. Burada önemli olan nokta, rekabette kalite felsefesini günlük hayatımızla entegre edip müşteri memnuniyetinin ve maksimum faydanın sağlanmasıdır. Ayrıca verilen kaliteli hizmet ve hizmeti alan sektöründe bulunduğu sektörler içerisinde rekabet gücünün artırmaları büyük önem taşımaktadır. Çoğu zaman kavram olarak rekabet, ucuz hizmet veya ürüne çağrışım yapsa da, burada ürün ve hizmetin maliyetinden öte kalite ve fiyatının uygunluğu gerçeğini bize göstermektedir.

Dünya üzerinde gelişmekte olan ve gelişmiş ülkelerin çoğunun entegre olduğu ve devamlı gelişen lojistik sektörü, Türkiye’de de 1980 ve 1990 yılları arasında demiryolu, karayolu, havayolu, deniz

yolu ve kombine taşımacılık alanlarındaki yapılan yatırımlarla alt yapısını sağlam bir şekilde oturtmuştur. 1990'lı yılların sonuna doğru ise gelişme kat edilmiş ve atılma geçilmiştir. Türkiye'de dünyadaki benzer lojistik uygulamalarıyla paralel biçimde hizmet veren lojistik sektörü, 2000'li yılların başında olgunlaşma safhasını geride bırakarak uluslararası şirketlerle işbirliği içerisinde işleri yürüten, yurtdışında bürolar açıp hizmet kalitesini sürekli artıran dinamik bir sektör halini almıştır (Yardımcıoğlu ve diğerleri, 2012).

Bir ülkenin gelişmişlik ve kalkınma düzeyini belirleyen en önemli kıstaslardan biri o ülkenin ekonomik rakamlarıdır. Bu rakamların pozitif yönde olması, ülkenin sosyo-ekonomik, kültürel ve psikolojik dokusuna olumlu yönde etki yaratmaktadır. Söz konusu ülkede ekonomik göstergelerin yönünü belirleyen ve bu göstergelerin değişiminde etkili bir güç olan sektörlerden biri de lojistikdir. Son yıllarda gerçekleşen ekonomik kalkınmayla birlikte ve bunun sonucunda dış ticaret eğilimlerinde meydana gelen artış, uluslararası bağlantıların artması ve dış ticaret işlemlerinin giderek karmaşık bir yapıya dönüşmesi lojistik sektörünün önemini arttırmıştır. Bu bağlamda dış ticaret işlemlerinin işleyişinde meydana gelen çeşitlilik ve buna bağlı olarak daha karmaşık bir yapıya dönüşmesi, ülkelerin ekonomik faaliyetlerini sürdürebilmeleri açısından ve uluslararası sürdürülebilir bir ticaret sistemine sahip olmaları yönünden mutlak suretle ticaret faaliyetlerini lojistik stratejileriyle beslemelerini gerektirmiştir (Yılmaz, 2013). Lojistik sektörü Türkiye'de son beş yılda kalkınma ajansları tarafından oluşturulan bölgesel kalkınma planlarında, bölgeyi geliştirecek ve kalkındıracak iş kollarının en önemlisi olarak kavramsallaştırılmıştır. Lojistik sektörü doğrudan üretim sektörüne ve dolaylı yoldan ise hizmet sektörüne destek sağlamaktadır. Lojistiğin yayılma etkisiyle birlikte, lojistik sektörü, bölgesel sanayiye ve ticareti destekleyen, rekabet avantajı ve bölgede katma değer yaratan bir sektör haline dönüşmüştür (T.C. Doğu Marmara Kalkınma Ajansı, 2015). Bu amaçla çalışmada ülkeler bazında ve özellikle Türkiye'de lojistiğin ekonomik kalkınma üzerindeki önemi ve lojistik faaliyetleri ile rekabet gücü arasındaki ilişki vurgulanmaya çalışılmıştır. Çalışmanın teorik bölümünde lojistiğin tarihsel gelişimi ve kavramsal içeriğine değinilmiştir. Bir ülkenin lojistik başarısının tespit edilmesinde en önemli ölçüt olarak kabul edilen, belirli bir zaman diliminde raporlanan lojistik performans endeksleri incelenmiştir. Buna ek olarak Türkiye'de geçmişten günümüze lojistik sektörünün önemi, değişimi, lojistik faaliyetlerinin rekabet gücüne etkisi ve lojistik performans endeksleri ele alınmıştır. Çalışmanın ampirik

bölümünde 160 ülkenin lojistik performans endeksleri ve alt bileşenlerle ilgili veriler derlenerek incelenip yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler:

LPI, Lojistik Faaliyetler ve Rekabet Gücü

